# Trafikutskottets betänkande
# 1980/81: 20

**om anslag till Institut m. m. (prop. 1980/81: 100)**

SJÄTTE HUVUDTITELN

## Institut m. m.

I betänkandet behandlas regeringens i proposition 1980/81: 100 bilaga 9 (kommunikationsdepartementet) framlagda förslag om anslag m. m. för budgetåret 1981/82 under avsnitt I Institut m. m., punkterna I 1–I 5 och I 10–I 20. Propositionens förslag redovisas i den löpande framställningen under rubriker som anknyter till propositionens uppställning.

Övriga punkter i avsnittet Institut m. m. – avseende anslag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut m. m. – kommer att behandlas i samband med proposition 1980/81: 149 om SMHI:s verksamhet och organisation.

1. **Transportrådet.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt I 1 (s. 79–80) och hemställer

att riksdagen till *Transportrådet* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 11 267 000 kr.

2. **Transportstöd för Norrland m. m.** Regeringen har under punkt I 2 (s. 80–81) föreslagit riksdagen att till Transportstöd för Norrland m. m. för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag på 158 000 000 kr.

## Motionerna

I motion 1980/81: 381 av Bertil Måbrink (vpk) yrkas att riksdagen uttalar att Hofors och Ockelbo bör inordnas i transportstödsområdet.

I motion 1980/81: 571 av Yngve Nyquist m. fl. (s) att riksdagen hos regeringen begär en översyn av bestämmelserna om transportstödszoner så att Ludvika och Smedjebacken kan införlivas i stödet.

I motion 1980/81: 755 av Margareta Gard m. fl. (m, c, fp) yrkas att riksdagen hos regeringen begär en översyn av transportstödet så att lika villkor gäller för kommuner med likartade problem.

I motion 1980/81: 1355 av Olle Westberg i Hofors m. fl. (s) yrkas att riksdagen beslutar uttala sig för att Hofors och Ockelbo kommuner inordnas i transportstödsområdet.

## Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under punkt I 2.

Riksdagen beslutade i juni 1980 om vissa förändringar av transportstödet (prop. 1979/80: 174, TU 1979/80: 29, rskr 1979/80: 418). I enlighet med vad som aviserades i propositionen har regeringen uppdragit åt transportrådet att bl. a. undersöka om transportstödet till Norrland är ändamålsenligt och effektivt samt vilken inverkan transportstödet kan ha på konkurrensförhållandet mellan olika transportmedel.

Med hänvisning till att transportstödet f. n. är föremål för utredning avstyrker utskottet yrkandet i motion 1980/81: 755 (m, c, fp) om en *översyn av transportstödet* så att lika villkor gäller för kommuner med likartade problem.

Av samma skäl och med hänvisning till riksdagsbeslutet i juni 1980 om transportstöd till Norrland avstyrker utskottet yrkandena i motionerna 1980/81: 381 (vpk) och 1355 (s) om att Hofors och Ockelbo skall inordnas i *transportstödsområdet* liksom motsvarande yrkande i motion 1980/81: 571 (s) beträffande Ludvika och Smedjebacken.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen till *Transportstöd för Norrland m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 158 000 000 kr.,
2. beträffande *gränserna för transportstödsområdet m. m.*
   att riksdagen
   a. avslår motion 1980/81: 755 (m, c, fp) om översyn av transportstödet,
   b. avslår motionerna 1980/81: 381 (vpk) och 1980/81: 1355 (s) om transportstöd till Hofors och Ockelbo kommuner,
   c. avslår motion 1980/81: 571 (s) om transportstöd till kommunerna Ludvika och Smedjebacken.

3. **Transportstöd för Gotland.** Regeringen har under punkt I 3 (s. 81–82) föreslagit riksdagen att till Transportstöd för Gotland för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag på 70 000 000 kr.

## Motionen

I motion 1980/81: 1337 av Per-Axel Nilsson (s) yrkas att riksdagen uttalar att man vid kommande förhandlingar mellan staten och Gotlandsbolaget om taxorna för Gotlandstrafiken beaktar vad i motionen anförts om släpfordon.

## Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under punkt I 3.

I motion 1980/81: 1337 (s) framhålls att för personbilar tillhörande på Gotland mantalsskrivna personer är *avgiften för färjetrafiken* nedsatt med 50%. För släpfordon kopplade till personbil eller lätt lastbil utgår inte denna rabatt. Det yrkas därför att en översyn vidtas av gällande regler så att släpfordon kopplade på ovan angivna sätt tillhörande på Gotland mantalsskrivna personer blir berättigade till samma prisnedsättning som gäller för deras fordon.

Som utskottet tidigare nämnt har transportrådet fått i uppdrag att göra en översyn av transportstödet. Utskottet förutsätter därvid att den i motionen aktualiserade frågan uppmärksammas i detta sammanhang. Med hänvisning härtill anser utskottet att motionen bör lämnas utan åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen till *Transportstöd för Gotland* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 70 000 000 kr.,
2. beträffande *taxorna för Gotlandsbolagets färjetrafik* att riksdagen lämnar motion 1980/81: 1337 (s) utan åtgärd.

4. **Statligt stöd till icke lönsam landsbygdstrafik.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt I 4 (s. 82) och hemställer

att riksdagen till *Statligt stöd till icke lönsam landsbygdstrafik* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 79 000 000 kr.

5. **Ersättning till lokal och regional kollektiv persontrafik.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt I 5 (s. 83–84) och hemställer

att riksdagen

1. godkänner de av föredragande departementschefen förordade ändringarna av nuvarande handläggningsordning för bidragsgivningen till den kollektiva persontrafiken,
2. till *Ersättning till lokal och regional kollektiv persontrafik* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 132 345 000 kr.

6. **Statens väg- och trafikinstitut m. fl. anslag.** Regeringen har under punkterna I 11–I 13 (s. 88–90) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1981/82 anvisa

1. till Statens väg- och trafikinstitut ett förslagsanslag på 1 000 kr.,
2. till Bidrag till statens väg- och trafikinstitut ett reservationsanslag på 24 646 000 kr.,
3. till Statens väg- och trafikinstitut: Utrustning ett reservationsanslag på 500 000 kr.

## Motionen

I motion 1980/81: 758 av Kjell Nilsson m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen i uppdrag att via befintliga forskningsanslag stödja den forsknings- och utvecklingsverksamhet som bedrivs vid Folksam Auto i Växjö.

## Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under punkterna I 11–I 13.

Folksam Auto AB i Växjö bedriver *trafiksäkerhetsforskning* med utnyttjande av krockskadade personbilar samt utveckling och förbättring av reparationsteknologi. I motion 1980/81: 758 (s) framhålls att företaget på grund av gällande momsregler har kommit i en sämre konkurrenssituation än bilhandelsföretag som inte ägs av försäkringsbolag. Detta kan enligt motionen leda till att Folksam Auto tvingas avveckla sin internationellt kända forsknings- och utvecklingsavdelning med bl. a. friställning av personal som följd. Motionärerna begär därför att regeringen ges i uppdrag att via befintliga forskningsanslag stödja den verksamhet som bedrivs vid Folksam Auto i Växjö.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att den forskning som bedrivs vid Folksam Auto i Växjö är värdefull ur trafiksäkerhetssynpunkt. Huruvida Folksam Auto skall få del av forskningsanslag eller bedriva verksamheten i samarbete med statens väg- och trafikinstitut är en fråga som närmast avgörs av berörda myndigheter. Utskottet förutsätter att de myndigheter som har ansvaret för trafiksäkerhetsforskningen noga följer utvecklingen på området och vidtar de åtgärder som anses erforderliga.

Med hänvisning till det anförda anser utskottet att motionen inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen till *Statens väg- och trafikinstitut* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,
2. att riksdagen till *Bidrag till statens väg- och trafikinstitut* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag på 24 646 000 kr.,
3. att riksdagen till *Statens väg- och trafikinstitut: Utrustning* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag på 500 000 kr.,
4. beträffande *viss trafiksäkerhetsforskning*
   att riksdagen lämnar motion 1980/81: 758 (s) utan åtgärd.

7. **Statens geotekniska institut m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna I 14–I 16 (s. 90–92) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Statens geotekniska institut* ett förslagsanslag på 1 000 kr.,
2. till *Bidrag till statens geotekniska institut* ett reservationsanslag på 6 963 000 kr.,
3. till *Statens geotekniska institut: Utrustning* ett reservationsanslag på 215 000 kr.

8. **Transportforskningsdelegationen.** Regeringen har under punkt I 17 (s. 92–94) föreslagit riksdagen att till Transportforskningsdelegationen för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag på 19 328 000 kr.

## Utskottet

Under anslaget beräknas medel dels till transportforskningsdelegationen, dels till kollektivtrafikberedningen (K 1979: 07). Den framtida organisationen av FoU-arbetet på transportområdet övervägs f. n. inom transportforskningskommittén (K 1980: 01). I avvaktan på kommitténs ställningstaganden är det enligt propositionen viktigt att få till stånd en klar gränsdragning mellan transportforskningsdelegationen och kollektivtrafikberedningen. Föredraganden förordar därför att i framtiden FoU-projekt av tillämpningskaraktär på kollektivområdet i tätorter i princip bör handhas av beredningen.

Av de begärda medlen för nästa budgetår föreslås i propositionen att transportforskningsdelegationen får disponera 16,2 milj. kr. och kollektivtrafikberedningen 3,1 milj. kr.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och hemställer

att riksdagen till *Transportforskningsdelegationen* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag på 19 328 000 kr.

9. **Kostnader för visst värderingsförfarande.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt I 18 (s. 94–95) och hemställer

att riksdagen till *Kostnader för visst värderingsförfarande* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

10. **Kostnader för försök med riksfärdtjänst.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt I 19 (s. 95) och hemställer

att riksdagen till *Kostnader för försök med riksfärdtjänst* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag på 20 000 000 kr.

11. **Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt I 20 (s. 96–97) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 4 452 000 kr.

Stockholm den 10 mars 1981

På trafikutskottets vägnar
ROLF CLARKSON

*Närvarande:* Rolf Clarkson (m), Bertil Jonasson (c), Essen Lindahl (s), Rolf Sellgren (fp), Nils Hjorth (s), Wiggo Komstedt (m), Kurt Hugosson (s), Rune Torwald (c), Birger Rosqvist (s), Sixten Pettersson (m), Anna Wohlin-Andersson (c), Eric Rejdnell (fp), Margit Sandéhn (s), Sten-Ove Sundström (s) och Lars Hedfors (s).

Norstedts Tryckeri, Stockholm 1981